

REDACTIUNEA,
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA
Brașov, piața mare nr. 30.
Știrilor neînscrise au se
primite.
Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
se primesc la Administrația în
Brașov și la următoarele
SIBOURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Duker Nachf.,
Nr. Augensfeld & Emerio Les-
ser, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppel.
în Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Beznat, Iuliu
Geopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pe-
riclești mai dese după arătare
și învoiașă. — RECENZIA pe
pagina 3-a o scrie 30 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA“ iese în de-este di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Pe un an 8 fr., pe șase luni 4 fr.,
pe trei luni 2 fr. pe an.
Se prenumerează la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 253.

Brașov. Joi 16 (29) Noembrie

1906.

Să plângem ori se ridicem?

Brașov, 15/28 Noembrie a. c.

Mare bucurie domnesce în tabera șovinismului maghiar din Transilvania, Bănat și Țara ungurească, căci s'a întâmplat un lucru mare. Naționalitățile cele atât de urgente și prigonite și-au găsit omul, care să le înfrizeze și se pună capăt odată pentru totdeauna uneltirilor agitatoare din sinul lor. Acest om domesticitor al fiarei sălbatice, ce se numește agitațiune naționalistă, este contele Iuliu Andrassy cel mai tânăr, fiul renumitului om de stat cu același nume care a împăcat pe cei spânzurați în effigie, între cari era și el, cu tronul și purtătorul coroanei habsburgice pe care acest „rebel“ l'au fost detronat la 1849 în dieta dela Dobrițin.

Acest bărbat de stat ungar a tăiat calea de împăcare cu Austria și a pregătit astfel epoca de astăzi în care fiul său braț la braț cu fiul ex-dictatorului usurpator dela 1848/9 umbli să realizeze fructele revoluției maghiare pe cale constituțională - diplomatică și pacinică.

De când e lumea n'au fost proști cei ce mănâncă șapte pâni și dacă le-au plăcut domnitorilor habsburgici să lase să crească creasta Ungurilor așa ca să nu mai vrea să știe de naționalități, a lor este voința și alegerea și se va întâmpla și cu Habsburgii ce s'a întâmplat cu multe alte case domnitoare în decursul istoriei, că vor trebui să mănânce așa cum si-au sărat.

Nu poate sci omul muritor ce taine mai sunt învăluite în cutele viitorului, dar trecutul stă înaintea noastră ca o carte deschisă, pe care putem să o răsfoim și să știm prin ce vremuri am trecut.

Adecă bieții șoviniști stau să-și sară din piele și să se dea de-a tumba că și-au găsit omul. Timp de 40 de ani n'a fost ministru de interne, nici chiar bătrânul Iuliu Andrassy, care să fi fost în stare a lua poza de leu turbat sau de tigrul înverșunat arătând naționalităților dinții, cum a făcut acum Andrassy fiul, care din politicianul conservativ și mlădios față cu curtea, tovarăș bun al lui Tisza Pista, a devenit deodată trâmbițaș de frunte al statului național maghiar și frate de cruce cu Kossuth și cu Polonyi.

Da, așa e mersul lumii și astăzi haita șovinistă dela Pojun până la Budapesta, la Cluj și până în fundul Săcuimei îi cântă aleluia ca unui nou mesia, care a răsărit din pământ ca să curețe țara de polomida agitațiunii opincilor puturoase naționaliste.

Mărire lui că în discursul ținut cu ocaziunea desbaterei bugetului ministeriului de interne, a aflat cheia singurei politice energice și neîngăduitoare, prin care se poate mântui statul național maghiar de pacostea naționalităților. Două declarații mari a făcut spre malmumirea șoviniștilor. Întâi a declarat sus și tare, că nu cunoaște partida naționalităților fiindcă aceasta e revoluționară și contrară statului. Al doilea a declarat, că va intra în luptă cu extremii naționa-

liști și că va fi neîndurat față cu agitatorii.

Ce să facem: Să ridicem ori să plângem?

Credem că nu ne rămâne decât a ride cu hohot, vădând cum presa șovinistă maghiară jubilează ca și când ar fi descoperit o a doua Americă, fiindcă boerul cel mare, fiul tată-său contele Iuliu Andrassy a descoperit în anul Domnului 1906, o sută douăzeci și unu de ani de când Horia și soții au fost frânți pe roată la Alba-Iulia, și cincizeci și opt de ani de când Avram Iancu și Axente Severu au înălțat în munții Ardealului steagul independenței naționale române și l'au botezat cu sângele scump al fiilor acestei națiuni — că agitatorii români etc. sunt nenorocirea Ungariei. Acuma s'a aflat omul magnat cu șinoare de aur, cu kalpak cu diamante și cu pinteți de aur, care să descopere, cum am dis, că acest popor românesc băstinaș în această țară de două mii de ani, nu este decât o tirlă de oi, pe care le poți împinge și duce unde vrei, și că tot răul, toată zizania și toată nenorocirea pentru neamul unguresc și Ungaria se trage numai dela îndărătnicia câtorva țapi agitatorici revoluționari, cari trebuie zdrobiți ca să fie pace și liniște în Ardeal și Țara ungurească și oamenii nădrăgari, opin-cari și cei cu șuba până în pământ să trăiască în pace și în liniște unii cu alții ca în sinul lui Avram.

Rideți cu hohot toți din vârful Bucegilor până la Murășși Tisza! Dar oare boerii maghiari, domni pământeni, cum le dic țaranii noștri, n'au luptat de când îi știe lumea numai contra agitațiilor și agitatorilor români, cari prin vremile vechi nu se deosebiau de popor, dovadă că poporul român prin legile Aprobate a fost declarat în totalitate numai ca popor suferit pân' ce le va plăcea principilor țarei Ardealului?

Se mai vorbim de vremile lui Horia, când deci de ani după ce au fost intrinți pe roată și nimiciti „agitatorii“, ungrimea din Ardeal tremura ca varga ori de câte ori auzea din depărtare că se mișcă frunza căzută în pădure sub pasul opincei românești?

Dar nu, ne oprimaici. Tisza bătrânul ca și Tisza tânărul și ca și Andrassy tânărul acum, nu vedeau decât agitatori periculoși statului și națiunii maghiare, ei n'au înțeles și n'au vrut să înțeleagă nici odată, că acest popor românesc e lipsit de libertatea ce-o pretinde marele principiu consacrat în lumea civilizată al drepturilor omului.

Ori doară contele Iuliu Andrassy fi-va în stare să ne dovedească că în această țară Românul se bucură de drepturile omului atunci, când el nu se poate folosi de graiul lui ca om liber acolo unde are mai mare lipsă de acest grai ca să fie înțeles și să-și poată apăra interesele vitale? De 40 de ani Românul se vede desconsiderat când își casea gura în limba sa maternă la oficiile publice din țară, și să în- trebe numai Andrassy pe colegul său

Polonyi, dacă nu altfel între patru ochi, să-și spună la ce grad de umilire a ajuns poporul român când își caută dreptul înaintea forurilor justiției. Nu se poate să fi liber și să porți lanțuri la mâni și la picioare. Aceasta ar trebui s'o știe Andrasy fiul, cel puțin cum a știut-o tată-său.

S'a provocat actualul ministru de interne contele Andrassy între altele și la tatăl său, cel ce ca Ungur a fost cel dintâi care a intervenit pentru neatarnarea României și a Serbiei și care în politica balcanică a declarat, că punctul de stare maghiar este de a asigura libera dezvoltare a popoarelor balcanice. Bine, dar milioanele de Români din Ungaria nu sunt și ele un popor, care pretinde aceeași liberă dezvoltare între marginile statului ungar? Andrassy e de altă părere, el dice că agitatorii dela noi nu fac decât amenința buna pace a Ungariei cu România și cu Serbia, conspirând în contra națiunii maghiare. Față cu aceasta mărturisire diametral opusă dorințelor dnpă adevărata libertate a poporului român din Ungaria, trebuie să amuțescă ori- ce logică dreaptă, ori ce minte sănătoasă. S'apoi cine vine să impu- te așa dișilor agitatori, că ar fi revoluționari și contrari statului? Cei-ce numai prin revoluțiune și din revoluțiune s'au procopsit și vor să se procopescă și acum? Adevărat, că Andrassy tatăl a avut vederi mai largi și mai liberale față cu statele vecine. Fiul său, ministrul de interne actual trebuie că are vre-o însemnare din memoriile lui despre convorbirea ce a avut-o mai înainte cu vre-o 30 de ani cu marele bărbat de stat român Mihail Cogălniceanu. Acesta a întrebat pe Andrassy, care e cauza că nu se pot apropia Români de Unguri și vice-versa? Andrassy i-a răspuns, că cauza principală sunt Ungurii din Ardeal, cari una cu capul nu vor să se împace cu ideea de a trăi în egala îndreptățire cu Românii. Și totuși, replică Cogălniceanu, Maghiarii nu vor avea încătrău și trebuie să țină seamă că vor fi nevoiți încă să respecte libertatea Românilor.

Transilvania, adause el, e menită dela natură și dela Istorie să fie trăsătură de unire între elementul maghiar și român în interesul apărării eesistenței naționale a amândorora.

Dacă în acest sens vorbea Iuliu Andrasy, actualul ministru al coaliției, atunci ne-am fi închinat și noi înaintea lui. Atunci n'am fi plâns, nici n'am fi ris, ci ne-am fi bucurat, că în cele din urmă țara și-a găsit omul care s'o ferească de perire și să- i creeze un viitor mare, vrednic de omenire și de libertatea veacului lumeniat.

În dieta ungară, ședința de Marți, 27 Noembrie, Bakonyi Samu înainte de ordinea zilei a prezentat în calitate de referent al comisiei de apărare proiectul privitor la portofoliul ministeriului de honvezi. Apoi s'a continuat desbaterea bugetului ministeriului de interne. Deputatul Eber Antal a declarat că numai din consi-derațiuni de încredere față cu ministrul

primește bugetul, deoarece spitalele, atât în capitală, cât și în provincie sunt într'o stare scandaloasă. Cere urcarea salarelor medicilor.

Deputatul Dr. Al. Vaida-Voevod prezintă un proiect de rezoluție în chestia executării deciziunilor luate de congresul medical ținut la Budapesta.

Contele Andrassy, ministrul de interne, răspundând d-lor Eber și Dr. Vaida, le mulțumește pentru interesul ce-l manifestă în această chestie. Ministrul arată că serviciul sanitar este cel mai neglijat în Ungaria. Dânsul zice că a făcut deja mult pentru remediare și promite că va face și mai mult. Înainte de toate va prezenta un proiect cu privire la regularea salarelor medicilor. În campania contra tuberculozei va porni o acțiune generală angajând o mișcare socială.

Au mai luat cuvântul Török Kálmán, Thaly Kálmán și Ballagi Aladár.

În sfârșit Szász Iozsef întreabă pe ministrul de interne, ce este cu votul universal?

Contele Andrassy răspunde că acum se lucrează la culegerea datelor.

Bugetul resortului de interne s'a votat în ședința aceasta.

În conferința de Lună a partidului independentist Francisc Kossuth a admoniat pe membrii partidului să nu îngreuneze cabinetului împlinirea datoriunilor sale. Membrii să nu se lase răpiți a scrie articole violente, precum a făcut-o aceasta numai acum de curând dep. George Nagy în articolul său contra regelui. Partidul koșutist stă pe basă constituțională, căci altfel nu ar putea să conducă afacerile țării. Noi avem nevoie de bunăvoința tuturor factorilor constituționali, dacă voim să ne apărăm drepturile noastre față de Austria. Partidul n'a fost nici când antidinastic și nu va deveni antidinastic nici când.

Din camera austriacă. Camera deputaților a urmat discuțiunea legii electorale. La paragraful 42 al proiectului oratorii cehi au combătut propunerea deputatului Pergelt, care tindea la fixarea mandatului delegațiunii germanilor boemi din Moravia printr'o lege specială. Ministrul de interne a răspuns că nu este nevoie de o lege specială pentru a li-se garanta acestora reprezentatiunea legitimă în delegațiuni.

Chestia convenției comerciale dintre Austro-Ungaria și Serbia. Se asigură de cătră cercurile oficiale sârbești că tratati-vele pentru reînnoirea convenției comerciale cu Austro-Ungaria, nu vor mai putea fi conduse decât pe baze politico-comerciale. Pe baza bilanțului comercial se vor oferi concesiuni contra concesiuni.

Deschiderea sesiunii ordinare a Corpurilor leguitoare române se face astăzi după următorul program: La orele 11 dim., se va celebra un Te-Deum la Mitropolie, în prezența: d-lor senatori și deputați; d-lor miniștri; înaltei curți de casațiune; înaltei curți de conturi; curțiilor, tribunalelor, corpului profesoral, autorităților administrative și militare, consiliului comunal și camerei de comerț.

La orele 11 jum., înaltele corpuri și autorități se vor întruni în sala ședințelor adunării și vor ocupa: Înaltele Curți de

casă și de conturi, tribuna a doua, în dreapta tribunei diplomatice. Curțile, tribunalele, corpul profesoral, autoritățile administrative, comunale și camera de comerț, tribuna oficială. D-nii senatori vor ocupa întâiele bănci ale Adunării din dreapta Tronului, d-nii deputați băncile din fața Tronului. La orele 12, d-l președinte al consiliului, în numele Majestății Sale Regelui, va da citire Mesajului regal de deschidere a sesiunii, după care corpurile legiuitoare proced îndată la începerea lucrărilor. D-nii senatori trec apoi la localul senatului.

Cartea roșie asupra conferenței marocane.

Actele diplomatice și documentele prezentate delegațiilor asupra conferenței internaționale din Algeiras formează un volum gros de 451 pagini.

Partea cea mai mare a volumului o cuprind protocoalele celor optsprezece ședințe plenare și a celor douăsprezece ședințe ale comitetelor, apoi urmează actele generale ale conferenței, cari dau rezultatul final al acordurilor internaționale cu toate detaliile delicate în 7 capitole vaste. Drept completare se adaugă protocolul suplimentar, în care se face amintire de absența iscăliturilor până la acel moment din partea delegațiilor Sultanului din Maroc și de speranța că Sultanul își va da învoia la proiectele de reforme ale conferenței.

Mai interesante decât protocoalele sunt actele schimbate între cabinetele puterilor, căci din acestea reiese sprijinul ori refuzul cu care se tratau între sine puterile. Aici se dau pe față scrupulele și combaterea scrupulelor, cu un cuvânt întreaga corespondență a diplomaților, prin care s'a făcut posibilă convocarea conferenței.

De aici se vede ce dificultăți enorme s'au pus în calea acelei conferențe și cu deosebire cât de grav eră conflictul între Franța și Germania, așa că Franța numai după ce ministrul de externe austro-ungar *Goluchowski* a reușit să convingă pe ministrul președinte francez *Rouvier*, că conferența este mai mult în interesul Republicii, a căzut de acord.

Cartea arată și dificultățile ivite chiar în cursul conferenței pe tema chestiei vama și poliției internaționale, până ce *Weltersheimb*, delegatul austro-ungar, n'a intervenit în interesul unei conciliațiuni.

Cartea roșie prezentată acum delegațiilor vrea să arate un succes al diplomației, austro-ungare în interesul păcii, prin ceea ce se intenționează a se dovedi, că Austro-Ungaria, ca membru al triplei alianțe, și-a îndeplinit fidel rolul.

Sultanul și patriarhatul ecumenic. Semioficialul »Politische Coresp.«, comunică

că patriarhatul ecumenic a trimis sultanului în ziua Băiramului prim șambelanul Curții Munir-Pașa, o cerere, prin care cere sprijinul sultanului, pentru restabilirea »statului quo ante« cu privire la școlile grecești din Bulgaria.

Se crede că sultanul n'a dat un răspuns favorabil.

Din Scupcina sârbească. În ședința de Luni a Scupcinei s'a discutat interpelarea naționalistului Ribarac în privința tunurilor. D-l Passici a declarat, că în această chestiune există patru rapoarte ale comisiunilor cari s'au dus în străinătate, dar cari nu au putut fi publicate până acum pentru a nu se da agenților străini privilegiul de a se folosi de ele. S'a dat apoi citire acestor patru rapoarte, cari au fost ascultate timp de două ore. Ședința a fost apoi amânată.

Noul cabinet muntegrecan. Cabinetul s'a format astfel: Radulovici, președinția și externele Ivanovici, internele; comandantul artileriei; Catalo, războiul; Jurovici, finanțele; Raicevici, justiția și instrucțiunea publică.

Scriitorul polonez Sienkiewicz către împăratul Wilhelm.

Eminentul scriitor polonez Henrik Sienkiewicz, autorul lui »Quo Vadis«, a adresat împăratului Wilhelm o lungă scrisoare asupra persecuțiilor exercitate în Polonia prusacă (Posnania și Silezia) asupra copiilor polonezi, cari sunt siliți să învețe religia în limba germană.

Sienkiewicz declară că se adresează împăratului ca creștin și polonez, și în numele justiției. »Provedința care a pus sub autoritatea împăratului o fracțiune considerabilă din marele popor polon, îi impune în același timp și datorită de a respecta sufletul acestui popor, de a-l ocroti, de a veghea asupra onoarei sale, credinței, limbei, tradițiilor și sentimentelor sale. Dar sub domnia lui Wilhelm II suferințele polonezilor s'au agravat. Plângerile impiaților nu numai că nu s'au ascultate, dar guvernul german răspunde prin legi, cari și de către străini sunt socotite ca niște măsuri de ură și de violență.

S'ar crede că e o răzbuinare. Poporul polonez e liniștit. Așa dar acuzarea că el premeditează o răzvrătire împotriva Prusiei e o adevărată calomnie. Resistența spontană, pe care natura omenească o opune violenței, nu-i nici-decum o agitațiune politică.

Sienkiewicz se ridică apoi împotriva legii, care oprește pe polonezi ca să-și construiască o casă pe petecul de pământ pe care-l stăpânesc, și mai ales împotriva legilor școlare, cari stărnesc lacrimi în mii de copii.

Învățătorul prusian e un fel de horticulor nemilos, a cărui menire oficială e să transforme prin forță, robustul copăcel polonez într-o uscătură pipernicită, dar germană.

Străbunii lui Wilhelm II au dus lupte mari, iar acum puterea prusiană actuală

se mărginește »să ducă un războiu împotriva copiilor«. Sienkiewicz reamintește manifestul regal din 1867, în care s'a garantat supușilor polonezi al regatului prusian că prin încorporarea lor la confederațiunea Germaniei de nord nu se va lovi nici în limba lor și nici în religia lor și că în sânul confederațiunii ei trebuie să rămână polonezi, să conserve limba lor și moravurile lor.

Sienkiewicz termină dorind ca în actuala situație conștiința creștină și regală a împăratului să dicteze voinței sale, ca să împlinească de acum înainte fapte mai demne.

ȘTIRILE ZILEI.

— 15 (28) Noemvrie

Petrecerea familiară aranjată ieri seara de către comitetul reuniunii române de gimnastică și de cântări din Brașov în sala hotelului »Europa«, a avut un succes frumos. Deși o parte a membrilor activi ai reuniunii au fost reținuți de a participa la această serată în urma petrecerilor ce se aranjază de lăsatul secului în familiile române din Scheiș, totuși s'a prezentat la serată un număr de vreo 60 membri sprijinitori și activi, doamne, domnișoare și bărbați, cari au petrecut împreună până târziu după miezul nopții în cea mai bună voie și armonie. În pauză, întreaga societate s'a concentrat la o masă lungă, dela care n'au lipsit nici toastele însuflețite, în cari s'au relevat meritele acolora, cari au bine meritat pentru mersul bun al reuniunii și pentru reușita splendidă a concertelor recente date la București. Cu plăcere înregistrăm și faptul, că președintele reuniunii părintele Dr. V. Saftu a adus-rișeara la cunoștința membrilor, că succesul material al concertelor date în București a întrecut toate așteptările, înmulțindu-se fondul reuniunii cu o sumă considerabilă.

Marele proces al Slovacilor. Luni s'a început la Rozsahegy procesul a lor 16 Slovaci fruntași, cari la alegerile de deputați au comis agitație contra Maghiarilor și alte delict. Primul acuzat e Andrei Hlinka preot slovac, al doilea este medicul Dr. Wawro Srobar, fost candidat de deputat. O parte dintre acuzați, între cari și Hlinka, sunt de 5 luni în arest preventiv. Conform actului de acuză Hlinka e acuzat pentru șase cazuri de agitație. Ar fi zis: »La ce ne trebuie nouă școală ungurească, limba și învățătorul unguresc? De ce actele oficiale nu se scriu în limba slovacă? Ei vor să ne maghiarizeze, noi însă vom păstra limba noastră.« »Pentru ce ne trebuie limba ungurească, dacă nu o înțelegem? Țăranul nu are lipsă de ea. Ei vor să ne prostescă. Trebuie să ne apărăm limba noastră și nu ne trebuie cea ungurească.« »Țăranul nostru se află în fața judecătoriei ca vițelul la poarta nouă el nu pricepe nimic.« »Noi Slovacii să ne unim și să nu ne trădăm. El (Hlinka) încă nu-i va păși, chiar dacă ar trebui să are cu plugul și să slujească ca un argat. Slovacii să se apere chiar dacă le-arscoate limba și dacă ar tăia lemne pe spatele poporului.« Srobar ar fi zis: »Alături de libertatea ungurească cerem și pe cea slovacă.« »Poporul stă în fața judecăto-

riei ca vita, căci nu pricepe nimic«. Acuzatul Jancek ar fi zis: »Jos cu Ungurii și Jidanii! Trăiască revoluția!« Petru Cheben ar fi zis că dacă Ungurii betyari și Jidovii puturoși îi vor mai ataca, ei îi vor isgoni cu furcile și cu coasa. Alți acuzați ar fi strigat: Jos Ungurii! La pertractare sunt peste 100 martori. Procesul va ținea mai multe zile. La pertractare preșidează judele Chudowsky. Acuză o sustine procurorul Belopotoczky. Apărători sunt: d-nii Coriolan Brediceanu, Dr. Aurel Vlad și Iuliu Mudrony. 60 gendarmi sunt concentrați la fața locului pentru susținerea ordinii.

Moartea arhiepiscopului polon Stablewski. Din Posen vine știrea, că arhiepiscopul Stablewski a murit subit Duminică seara la orele 9 și jum. Medicii au constatat, că suferea de palpație de inimă și a murit lovit de apoplexie. Cadavrul arhiepiscopului Stablewski, care se află actualmente în palatul arhiepiscopului va fi transportat la catedrală astăzi după amiază. Ziarele poloneze cred că moartea neașteptată a lui Stablewski va întări pe poloni în lupta națională cu atât mai mult cu cât acum va fi probabil numit un dușman ai Polonilor arhiepiscop în Pozen. Într-o întrunire populară foarte vizitată s'a luat Luni o rezoluție, prin care se doarește deplin succes școlărilor, și s'au colectat sume de bani pentru ajutoarea țărilor, cari au fost amendate, din cauză că au copii, cari fac parte dintre greviști.

După o știre ce sosește din Berlin se crede, că prințul bavarez Max ar fi succesorul lui Stablewski.

Proces în legătură cu alegerile de deputați. »Brapelul« scrie: La tribunalul reg. din Timișoara s'a pertractat în 22 Noemvrie procesul contra preotului român gr. or. Ioan Surlașiu din Jebel, acuzat pentru abuz de autoritatea sa preoțească la alegerile de deputați. Ar fi zis adecă căru alegătorii din Jebel și Liget: »Dumnezeu să vă bată până în a zecea generație, dacă nu votați pentru Broban«. Tribunalul a achitat pe d-l Surlașiu.

Alt proces în legătură cu alegerile de deputați. 32 Români din Bărsău (comit. Sălajului) în frunte cu părintele Ioan Văvari și fiul său Victor, sunt dați în judecată pentru violență și atacare corporală ce ar fi comis la alegerea dela Cehul-Silvaniei, în 1905. Pertractarea s'a început și acum e în cursere la tribunalul din Zelău.

Turneul Zaharie Bărsan. Din Hunedoara ni-se scrie: Invitat de câți-va prietini, d-l Bărsan s'a oprit în drumul său o seară și la Hunedoara. Cu tot timpul nepotrivit, foarte nepotrivit chiar pentru ori ce soi de petrecere, din cauza noroiului și a ploaiei, lumea a alergat totuși pentru a vedea măcar odată pe an prestațiile într'adevăr artistice ale d-lui Bărsan și ale însoțitorilor săi. D-soara Brașoveanu, care are un mare merit mai ales în interpretarea maestră a pieselor culese de pe scene mari e desăvârșită în rolurile ce le are. Pentru că scriu de Hunedoara dansa a fost viu aplaudată și un frumos buchet i-s'a dat drept răsplăt din partea d nelor române. Țin să amintesc, că serata a fost cercetată și de streini. Rezultatul material a

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Elisabeta.

Ziua de 19 Noemvrie este aniversarea morții Sf. Elisabeta de Thuringia, pe care o serbează toate femeile, cari poartă numele de Elisabeta.

Acest nume și trage originea din limba ebraică, în care însă sună altfel adecă *Elisheba*. Eli însemnează, după cum se știe, Dumnezeu. »Eli Elilama« etc., au fost cuvintele rostite de Isus Christos pe cruce, adecă »Dumnezeule, Dumnezeule!« Scheba însemnează sfântul număr șapte, din care se deduce schaba, adecă a jura. Verbal numele este »Jurământul lui Dumnezeu«.

Prima Elisheba, pe care o întâlnim în Biblie, a fost soția lui Aron, fratele lui Moise. Tot Elisabeta se numea și soția preotului Zaharia, mama lui Ioan Botezătorul. De aici se deduce că numele de Elisabeta se dădea mai la toate femeile păgâne, care se botezau în legea creștină.

După declararea de sfântă a contesei

de Thuringia, numele de Elisabeta a devenit foarte iubit și în evul mediu predomină toate numele de femeie, mai cu seamă în familiile princiare.

Sfânta Elisabeta, al cărei apartament din castelul Wartburg va fi impodobit zilele aceste cu un admirabil mosaic, s'a născut în anul 1207 în Pojun ca fiică a regelui Ungariei Andrei II și al reginei Gertrud, o soră a sfintei Hedwiga. Deoarece îndată după moartea ei s'a hotărât ca să devină soția Landgravului de Thuringia, deja la vârsta de 4 ani fu adusă la Wartburg, iar la vârsta de 14 ani fu căsătorită. Viața acestei principese este cunoscută prin binefacerile ei. După moartea soțului ei, alungată din castelul Wartburg, muri în spitalul din Marburg, fondat de ea la 15 Noemvrie 1231 în vârstă de 24 ani. După șase ani cumnatul ei, landgravul Conrad puse lângă mormântul ei piatra fundamentală a bisericii Elisabeta; la 1235 ea a fost declarată sfântă.

La începutul evului nou a devenit »renumită« regina Elisabeta a Angliei, rivala reginei Scoției, Maria Stuart, și regina Elisabeta a Spaniei, devenită cunos-

cută numai de Schiller în »Don Carlos«. Amorul romantic între ea și fiul ei vitreg este o fabulă, întocmai ca și faptul că mai târziu Don Carlos s'a logodit cu mama sa vitregă. El era încă un copil, când tatăl său regele Filip II al Spaniei se căsătorii cu principesa Elisabeta a Franței, care era în vârstă de 14 ani. Ea muri în vârstă de 32 ani, când născu pe a doua ei fiică.

Pe tronul Rusiei a stat în timp de 20 ani împărăteasa Elisabeta Petrowna, fiica lui Petru cel mare, care fusese de trei ori trecută cu vederea la ocuparea tronului. Născută în anul 1709, ea privi cu liniște faptul că în anul 1730 se urcă pe tron ducesa de Curland, care desemnă ca succesor pe fiul nepoatei ei (principesa Ana de Mecklemburg, soția principelui Ulrich Anton de Braunschweig), principele Iwan, în vârstă de 1 an. După moartea ei întâmplată la 1741, Ana de Mecklemburg, care se declară de marea ducesă rusă, luă frânela guvernului pentru fiul ei. Indemnă de favoriți influență, fiica lui Petru cel mare, trecută cu vederea, nu privi aceasta cu liniște pentru a treia oară, ci ordonă arestarea Anei și a tânărului în-

părat Iwan și deportarea lor în Siberia. Vanitoasă și nestatornică, ademenită de lingușiri, înconjurată de favoriți domnia ei n'a fost de loc fericită. Ea muri la 1762 și nuni ca succesor pe nepotul ei, principele de Holstein-Gottorp, ai cărui descendenți formează actuala familie imperială a Rusiei.

Dintre principesele germane sunt cunoscută multe. Intre aceste este »frumoasa Elisa«, soția primului Hohenzollern, Frederic I, apoi soția principelui electoral Ioachim I, Elisabeta, născută principesă de Danemarca, care primind învățăturile lui Luther, lua pe ascuns sf. cuminecătură în ambele forme și trebui să fugă de mânia soțului ei, la Thorgau, la curtea principelui electoral Ioan de Saxonnia.

Inrudită cu curtea brandenburgă-prusiană prin prima regină Sofia Charlotta a fost acea Elisabeta Charlotta, care născută în Pfaizer germană, s'a căsătorit cu tratele regelui Ludovic XIV al Franței, ducele Filip de Orleans. Ea muri în vârstă de 69 ani, la 8 Octomvrie 1721, în St. Cloud.

O duiosie deosebită stărnește regina Elisabeta Christina de Prusia, soția regelui

foșt satisfăcător. Numai contribuiri peste taxă au fost 195 de coroane. — X.

Logodnă. Elisabeta *Bohațelul de Glod* și Dr. Dionisie Roman avocat, logodiți Cluj—Mediaș, Noemvrie 1906.

— Valeria Poppu și Victor Mandeal fidanți. Șinca-veche—Oroshaza, 17 Nov. 1906.

Prințul german Eitel Fritz și tenorul Carusso. Din Berlin se anunță, că produce mare senzație știrea că prințul Eitel Fritz a trimis o telegramă lui Carusso, în care îl asigură, că este convins de nevinovăția lui.

Din Newyork sosește o telegramă care anunță că avocatul lui Carusso s'a prezentat la judecătoria pentru a se interesa dacă judecătorul a admis apelul în contra sentinței pronunțate în sarcina tenorului. În cazul când judecătorul va respinge apelul, Carusso va fi nevoit să plătească imediat amenda pentru a nu se expune pericolului de a fi arestat. Carusso continuă a fi agitat și glasul său suferă foarte mult din cauza aceasta, așa că nu se știe dacă va putea apare ați, Mercuri pe scena teatrului metropolitan.

Atentat contra fostului ministru francez Merlou. Dama, care a săvârșit alaltăieri atentatul contra fostului ministru de finanțe francez, Merlou, este o actriță cu numele Adday. Ea a săvârșit atentatul din răzbunare, fiindcă Merlou o părăsise.

Sinucidere. Ziarul »Sieb. D. Tgblatt« aduce știrea, că Nicolae Roman, cassier comunal și virilist în Săliște, s'a sinucis Duminecă. Causa sinuciderii nu este cunoscută.

Procesul falsului căpitan din Köpenick. Sămbăta viitoare se va da ordonanța definitivă în procesul lui Vogt, falsul căpitan din Köpenick.

Evenimentele din Rusia.

Din Odesa se telegrafiază, că agitația huliganilor face să se bănuiește apropierea unui nou program. Intre evrei domnește mare panică. Guvernorul general din Odesa, generalul Kauibars, refuzându-le a părarea, evreei s'au adresat telegrafic primului ministru Stolypin.

— Din Varșovia se anunță, că o bandă înarmată a atacat un tren de persoane în stația Buholsk. Un geandarm a fost omorât și 1500 ruble furate. Atentatorii au distrus linia telefonică.

— Tribunalul special din Sevastopol a condamnat din 270 acuzați, 230 dați în judecată pentru a fi instigat la revolta militară. 3 au fost condamnați la moarte, 3 la muncă silnică pe viață, cea mai mare parte la muncă silnică sau la înrolarea într'un batalion penal. Un ziarist a fost de asemenea condamnat la deportare și la pierderea drepturilor civile.

— Din Theodosia vine știrea, că un atentat cu bombă a fost comis în contra generalului Dawidow. Atentatul n'a avut nici un efect. Autorul a fost arestat, el este de naționalitate austriacă. Au fost de asemenea arestați trei complici ai lui.

Frideric cel mare. La vârstă de 18 ani, căsătorit în anul 1733 cu principesa de coroană de atunci Frideric, nu duse de loc o viață fericită în puținii ani cât petrecu la Rheinsberg. Când soțul ei se urca pe tron la anul 1740, el îi dădu ca locuință castelul Schönhausen de lângă Berlin, iar el rămase la Potsdam. Odată pe an, la ziua nașterii ei, el prânzea la regina; ea nici odată nu călcă în castelul Sansouci, creațiunea sa.

La 11 ani după moartea soțului ei, solitaria regină încetă din viață și fu îngropată în cripta din catedrală, departe de locul de odihnă al marelui rege în biserica garnisoanei din Potsdam.

O soarte dureroasă fu destinată și reginei Elisabeta Ludovica de Prusia, soția regelui Frideric Wilhelm IV. Născută în anul 1801 ca fiică a regelui Max I. de Bavaria ea se căsătorii în anul 1823 cu principesa de coroană al Prusiei și în anul următor trecu la confesiunea evanghelică. Că-

— Declarațiunea oficială publicată în *chestiunea israelită*, zice în special în ceea ce privește concesiunile acordate evreilor de a obține pretutindeni pământ, că soluțiunea acestei chestiuni trebuie rezervată Dumei imperiului. Asemenea măsuri ar fi grăbite acum în timpul mobilizării întregii proprietăți. Înainte de intrarea Dumei se vor mai lua însă alte trei măsuri în favoarea evreilor: suprimarea instrucțiunii judecătorești exercitată de agenții de poliție; în 25 de guvernamente din raza deschisă evreilor pentru stabilire se vor afișa publicațiuni, prin care li-se vor concede drepturi echivalente; se vor suprima în același timp ori-ce măsuri contra evreilor comercianți și prohibitive comerțului lor.

Din Sighișoara.

(O producțiune populară și petrecere cu dans.)
1906 Nov. 26 st. n.

D-le Redactor!

Vă rog, binevoiiți a da loc în prețuita d-voastră »Gazetă« unui mic raport despre petrecerea tinerimei din Sighișoara, la care am avut plăcerea să iau și eu parte.

Să petreci în mijlocul țaranilor noștri e o plăcere ba pot zice, că nici între domnii dela oraș nuți poți petrece așa de frumos, căci țaranul nostru când e vorba să-și petreacă, apoi nici el nu se lasă mai pe jos ca alții. Să-l vezi învârtind valsul, polca, țardeleana, hațegana etc., îți saltă inima de bucurie.

Petrecerea s'a deschis cu o declamație predată de inv. Muntean din localitate, care a reușit bine; a urmat apoi »Nunta lui Pîrjol«, teatru de copil predată de copilașii și fetițele de școală, cari sub conducerea învățătorului Emil Reit, originar din Bran, a reușit cât se poate de bine, producând un haz general.

Punctul al treilea a fost Niță Panjen, monolog predat de inv. E. Reit, care deasemenea prin predarea lui hazlie a fost bine primit de publicul asistent și însoțit cu hohote de ris.

Ca încheiere a urmat »Sărăcie lucie«, teatru de Ios. Vulcan predată de tinerimea plugară și de vro' cinci surate drăgălașe. Meritul reușitei depline a acestei bucați se cuvine cu deplină dreptate d-lui Mihai Șeieșan, student la școala săsească din loc și drăgălașei lui soră — elevă la școala de repetiție — Elena Șeieșan, care în rolul de țigancă vrăjitoare, prin imitația naturală a țigancii cărturărese, a secerat aplauze generale. O perfectă artistă, ar putea deveni, dacă s'ar dedica acestei cariere. Onoare lor și zezoșilor lor trei învățători: Directorul A. Stoicovici, Emil Reit și Vasile Muntean, cari doi din urmă, deși numai de un scurt timp — din Sept. a. c. — funcționează ca învățători aici, au lucrat într'atât la înaintarea tinerilor din Sighișoara, încât au putut pași în public pentru a da o petrecere populară și încă cu teatru. Zic populară, căci știți păcatul inteligenței noastre: nu-i de nasul nostru opinca, căci cu ea nu poți petrece bine! S'or scuza acești domni cu vremea cea rea; dar eu zic, că precum a putut veni d-l preot Tătar cu stimata sa familie din Hetur, așa puteau lua parte și domnii din loc la petrecere, excepționând pe d-l preot Muntean din loc cu doamna, cari încă au fost prezenți. Dintre tinerii inteligenți am re-

sătoria aceasta, încheiată din inclinațiune, fu foarte fericită. Elisabeta înțelese să-și câștige simpatiile tuturor. Ea a luat inițiativa pentru înființarea primelor azile de copii în Berlin.

Tronul regatului român îi împodobește o suverană, care poartă numele Elisabeta, regina poetă Carmen Sylva.

Iată unele diminutive ale numelui Elisabeta: Elsaba, Ilsalb, Isabella, Elsa, Elisa, Lisa, Lisbeth, Lischen, Lill, Lisette, Lisli, Lizzi, Beta, Veta, apoi Betrie, Bertie, Bess, Betti, Bettino, ba chiar Sitta.

În limba engleză Alice este numele corăspunzător de Elisabeta, iar în cea maghiară Erzs, după cum i-se zicea sârmanei împărătese a Austro-Ungariei, care a căzut victimă pumnalului anarhistului italian Lucheni.

marcat pe d-l Dr. Nic. Regman, cand. de prof., Zach. Colcer, Ilariu Pulca..

Bieții tineri plugari, ce sperante frumoase își făcuseră la concursul inteligenței! Și când colo câtă desamăgire! Mai nici un pulgăr și și care a fost, de abia a apucat să se șteargă acasă. Dar în caz de nevoie tot opinca te scoate din năcaz. Așa și acum. Bietul Român a venit, și cu pălăria a mână își dă și el prisosul lui la cassă, ca să-și vadă vlăstarul lui cum înaintează și se desvoltă. Să-i ție Dumnezeu și contribuie numai și mai departe și apoi domnii cei nepăsători ducă-se cu Dumnezeu și urmeze-și calea mai departe. În fine destul despre ei și să trecem la jocul, care a urmat după producțiune.

O horă mândră și frumoasă deschid drăgălașele țărănuțe și flăcăiași, încât fără voe, de ști ori nu, trebuie să te apuci și tu să joci. Halal să ne fie, că frumoase jocuri avem, dar și frumoase jucătoare, tot una și una. Nici nu știam cu care să mai joc, așa de încurcat am rămas în alegere. Apoi călușerul și bătuta! Nici nu se poate petrecere populară fără aceste două jocuri.

La oarele 12 după miezul nopții a urmat o pauză mai mare, în care nația s'a pus de-a întins niște mese lungi. În decursul mesei d-l Dr. Regman, ținu o frumoasă cuvântare la înțelesul poporului despre însemnătatea convenirii de azi și scopurile astorfel de conveniri. După aceea a vorbit d-l dir. Stoicovici întonând deasemenea scopul acestor fel de conveniri și apelează la poporeni ca și de aici încolo să sprijinească astfel de petreceri, căci numai spre binele și înaintarea lor este. Ambii domni au fost viu aplaudați din partea celor prezenți. După masă a urmat iarăși jocul, care a durat până la oarele 4½ dimineată.

Alexandru Jelebean.

Bibliografie.

Cartea de aur, de Teodor V. Păcățianu, tomul IV. a apărut zilele acestea în Sibiu. Acest tom foarte voluminos, cuprinde 864 de pagini. Sunt publicate în el toate vorbirile deputaților, pe cari i-au avut Românii în dieta ungară în sesiunea parlamentară din anii 1865 până la 1868, prima sesiune parlamentară în era constituțională. Vorbirile sunt luate toate din ziarul dietei și sunt date în traducere românească, după notele luate în dietă.

Nu mai trebuie să insistăm asupra importanței actuale mari a acestui izvor de date istorice ale luptelor noastre pentru egala îndreptățire națională în acest stat. D-l Păcățianu și-a câștigat un merit mare prin scrierea acestor cărți, adunând cu multă anevoință și sârguința datele și vorbirile istorice și lucrând așa zicând în ploaia de gloanțe, ca unul, asupra capului cârnăia zi și noapte atâră sabia procurorului.

Merită să fie recompensat pentru această muncă prin interesarea Românilor și dorim domnului Păcățianu, ca în curând numărul abonatilor săi la cartea de aur să fie îndoit și întreit de mare.

Românii noștri să arate, că sunt vrednici de viața națională prin fapte, sprijinind întreprinderile naționale, cum e și aceea a d-lui Păcățianu.

Prețul unui exemplar din volumul IV este de 10 coroane. Pentru România 12 Lei.

ULTIME STIRI.

București. 28 Nov. În urma dispozițiunii luate de ministrul domeniilor închiderea expoziției, care trebuia să se facă mâine, s'a amânat pentru o altă zi.

București. 28 Nov. La alegerile din balotaj pentru colegiul II comunal, făcute eri, au reușit liberalii la Bacău, iar conservatorii la Bârlad.

București. 28 Nov. Fostul consilier al curții de apel Traia Djuvara s'a sinucis eri seara, trăgându-și un glonte de revolver în tâmpla dreaptă. Causa sinuciderii e o boală incurabilă.

Petersburg. 28 Nov. Ministerul instrucțiunii a remis consiliului de miniștri programul noelor proiecte de legi pentru începutul sesiunii Dumei. Cestiunile următoare pot fi discutate: Introducerea învățământului primar universitar, modificarea câtorva legi privitoare la școale normale și a proiectelor de statute pentru universități și pentru alte academii.

Constantinopol. 28 Nov. În urma deciziunii sinodului patriarhatul ecumenic a cerut prin d-l Zinowiew *intervențiunea Țarului pentru liberarea mitropolitului din Anghalos.*

Firenze. 28 Nov. Eri dimineată pe când preotul Teodor Gons cetea liturghia în biserică, un om se năpusti asupra lui și îi infipse un pumnal în inimă. Preotul a căzut mort pe loc. Cu multă greutate ucigașul a putut fi arestat. Poliția a constatat că el e nebun.

Berlin. 28 Nov. În apropiere de Posen niște demonstranți au pătruns în palatul de vânatoare al împăratului, devastând tot ce le-a eșit în cale. Ei au tăiat ochii și urechile din portretele împăratului și împărătesei și au sfărmat o mulțime de obiecte.

Londra, 28 Nov. Pompierii din Pitzburg au trecut eri printr'un mare pericol. În laboratorul de baccili al spitalului Merzy au explodat mai multe sticle, cari conțineau lichide chimice. Focul s'a întins și în odăile vecine, unde se aflau mai multe sute de sticle cu milioane de baccili. Sticlele au explodat, iar cuprinsul lor s'a vărsat. În sticle se aflau baccili de tifus, ciumă, holeră, malarie și tuberculosă. După o muncă de un ceas focul a fost stins. Pompierii au fost duși apoi imediat în spital, unde au fost desinfecți și izolați. Hainele și cauciucurile le-au fost arse, iar pompele desinfectate. Locuitorii din Pitzburg sunt foarte alarmați. Farmaciile și drogheriile au fost asaltate pentru procurarea de mijloace de desinfecție, iar farmaciștii au fost nevoiți să ceară telegrafic din Newyork noue desinfectante.

Diverse.

Cui dă mai mult. În țara excentricității, se înțelege de la sine că e vorba de America, o tânără femeie intelectuală, redusă de nenorociri familiare la starea de lucrătoare, a publicat prin ziare un anuțiu prin care se dă spre vânzare »cui dă mai mult« ca »sclavă albă«. Voiți să știți care e epilogul acestei oferte? D na Elisabeth Magie, tânăra femeie în chestiune, a primit mii de răspunsuri. Ea însă declară că toate sunt »ignobile«, cu alte cuvinte că toate îi propun traficul virtuții sale, pe când ea a înțeles prin oferta sa cu totul altceva. Anume, ea a vrut să vândă unui băraat sub adăpostul unei căsătorii cinstite, intelectul ei, munca, colaborarea minții sale. Dar anuțiu nu i-a fost fără folos. Un ziar american »Evening New-York Herald«, i-a făcut proprunerea lucrativă de a și scrie istoria nenorocirilor sale, a exploatărei a cărei victimă a fost și a propunerilor imorale cari îi s'au făcut cu prilejul ofertei ei de a se vinde »cui dă mai mult« lată un caz când propunerile imorale prind bine, fiindcă pot fi prefăcute în monede sunătoare, pe calea cea mai ciuștit posibilă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

Corsete

— cele mai bune și moderne —
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Dr. STERIE N. CIURCU.

s'a mutat
VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena
Consultațiuni
cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la
facultatea de medicină din Viena.
Telefon nr. 17065.

Să capetă pretutindeni

56-42

Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

AVIS!

Deschidere de Magazin de Droguerie.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. public, că am deschis în acest oraș **Strada Porții 15** (casele Altstädter) o

Droguerie Medicinală aranjată după cerințele timpului modern.

Se capătă: Drogen, Chemicali, Stofe de legături, Bandaje, Mărfuri de gumi fine, Parfumuri veritabile frantuzesti, cântărite sau în flacoane originale, Săpunuri, Perii de dinți, Apă pentru păr și gură, în genere toate obiectele de toaletă, Aparate de fotografie cu articolele necesare. Uleiuri eterice și Esenze, precum și toate articolele ce cade în bransa mea și aci nu sunt însemnate. Asigurând un serviciu conștient numai cu calități prima și prețuri ieftine, mă rog de vizitare numeroasă.

Cu toată stima:

C. H. Neustädter.

2615,4—6.

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Noembrie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	114 10
Renta de corone ung. 4%	95.46
Imp. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	84 75
Imp. căil. fer. ung. în argint 4%	95 80
Bonuri rurale croate-slavone	96.—
Imp. ung. cu premii	204 25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	153 —
Renta de hârtie austr. 4 1/10	99 20
Renta de argint austr. 4 1/10	99 —
Renta de aur austr. 4%	117 50
Renta de corone austr. 4%	99.10
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89.75
Losuri din 1860	157.50
Acțiunile de-ale Băncii ung. de credit	1775.—
Acțiunile de-ale Băncii austr. de credit	823 25
Acțiunile de-ale Băncii austro-ung.	686.—
Napoleondori.	19.12
Mărci imperiale germane	117.50
London vista	240.90
Paris vista	95.87 1/2
Note italiene	95.60

Cursul pieței Brașov

Din 28 Noembrie n. 1906.

Bancnote rom. Cump.	18.98	Vend.	19 04
Argint român	18.80	"	18.90
Napoleondori.	19.06	"	19 10
Galbeni	11.20	"	11.45
Mărci germane	117.20	"	117 30
Lire turcesci	21.50	"	21.60
Seris. fonc. Albine 5%	101.—	"	102
Ruble Rusesci	2 63	"	2 58

Unde se mănâncă bine
și se bea **VINURI** carate
de Mediaș **BERE** de Pilsen
„Urquell“ prospătă dela cep în
fie-care și? ? La

Restaurantul Schwarzburg
în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.
De o cercetare numerosă se roagă
C. R. GLIGORE CRISTEA,
conducătorul restaurantului.

77—0

Un tânăr voeste a să căsători
cu o fată din familie
bună. Tânărul este în etate de
26 de ani, cu serviciu în Brașov, ca
cassier și contabil având pe lună sa-
lar 200 corone. În decursul servi-
ciului și-au câștigat capital de-
pășit banca din loc 10,000 cor. Oferte cu
fotografie la adresa:

Radu P. Negru.
Post Restant
BRASSÓ.

2821,1—3.

Prima Pepinerie cu vițe nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, **FR. CASPARI**, Mediaș 20 (Ardeal).
Singură în toată Ungaria, care au liferat
mușterilor **vițe nobilitate sănătoase**,
diferite **sorturi nobilitate**. Și în viitor
numai exclusiv la această școală de vi-
țicultură se capătă cele mai bune vițe
de diferite sorturi nobilitate pentru **Vin**,
Vin-Dessert și **Extra sorturi de vin de**
masă. Proprietarii de vii au avut rezul-
tate minunate cu sădirea de astfel de
vițe.

La cerere se trimite catalog ilustrat,
franco și gratis, cu multe scrisori
de mulțumire și recunoștință.

2547,14—48.

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai
îndelungat seu lunar.

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui VICTOR ROTH

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1,
(fost Târșul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice
(INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și **SĂPUNURI**,
PUDRE și **PARFUMURI** frantuzesti,
ARTICOLE de toaletă.
APE MINERALE.
Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în
București la Farmacia Brus, dă răspuns în limba română la ori ce în-
trebare.

7—1007

AVIZ!

Avem onoarea a aduce la cunoștința P. T. public, că ter-
minându-ne anii de studii la școala de sculptură din Brașov,
și după o praxă de mai mulți ani în streinătate la **prima Aprilie 1906 am deschis în Brașov, Strada Vămiei Nr. 6** co-
răspunzător cerințelor moderne

UN ATELIER DE SCULPTURĂ

pentru aranjamentul intern al bisericilor.

Primim spre efectuare **tot felul de lucrări ornamentale și figurale** ce aparțin specialității sculpturii artistice, fie în **lemn, piatră sau ipsos**.

Și anume: altare, amvoane, iconostasuri, străni, serafimi și statue et. etc.

Atât sculptura, cât și auritul corăspunzător cerințelor moderne în execuție artistică.

Afară de acestea primim **ori-ce renovații** ale bisericilor în execuția cea mai bună și ieftină.

Provocându-ne la experiența de mai mulți ani în bransa aceasta având și sculptura afară de altar a aranjamentului intern al Catedraei din Sibiu, afirmăm cu credință, că lucrările în privința executării vor concura cu atelierelor cele mai din-
tăiu, ceea-ce dovedim cu distincțiile noastre de clasa I-a. Avem toată credința, că **serviciul ieftin și prompt** ne vor da tot posibilul ca să corăspundem întru toate cerințelor prea onorabilului public.

Planuri pregătim după stilul cel mai modern. La dorință pregătim și preliminar de spese.

Schițe de planuri pregătim gratuit, eventual la ori-ce comandă ple-
căm pe speșele proprii.

Rugându-ne de tot sprijinul suntem cu deplin respect

GALL & KISS,

sculptori și constructori de altare.

2569,3—4.

Lăcătușeria română în Brașov.

NECULAE ȚÎNȚ,

lăcătuș artistic, instalator de conducte de apă, fântâni cu in-
jector și gaz aerian, sonerii și telefon etc.

BRAȘOV. Strada Orfanilor Nr. 5.

Recomandă On. public din oraș și dela sate **Atelierul său de lăcătușerie** deschis la 1 Septembrie provăzut cu toate uneltele și mașiniile,

ce să cer la lăcătușeria artistică, instalațiuni de apă și gaz aerian su-
nerii și telefoane etc.

Rog pe On. public pentru sprijinirea industriei române. În atelierul meu se efectuează tot felul de lucruri ce cad în bransa aceasta, d. ex.: porți și grădele de fer, galerii și balcoane etc., legături (chei) de zid, tot felul de inferecături de porți, uși, ferestri ș. a. Mașini pentru gătit bucate (sobe pentru bucătării, șparherde) dela 10 cor. în sus, dugă comandă se află și gata totdeauna până la 400 cor., de asemenea și broaște pentru uși de îngropat în ușe, de ușă, de porți etc. Instalațiuni de conducte de apă, de băi cu apă caldă și rece cu tuș. Closete și canalisări de ori-ce Closete, pivniți etc. Instalațiuni de gaz aerian pentru ori-ce edificii, în odăi sau prăvălii etc., tot felul de reparațiuni fie cât de neînsemnate. Pentru toate lucrurile nouă dau garanție dela 1 an în sus până la 60 ani. — Tot ce să lucrează în atelierul meu, este sub conducerea mea proprie, de ceea-ce și garantez, asemenea ori-ce lucrare luată asupra-mi, se face la termenul fixat fără întârziere, și cu prețuri foarte moderate. Liferez și prin poșta la ori și ce depărtare.

BRAȘOV, Strada Orfanilor Nr. 5.